

JONAVOS „LIETAVOS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS IŠORINIO RIZIKOS VERTINIMO ATASKAITA

2019-04-10 Nr. A-1
Vilnius

IVADAS

Vizito laikas – 2019 m. kovo 18–20 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis rizikos vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Violeta Gendvilienė, vertintojai: Daiva Liumparienė, Ligita Visockienė.

Vertintojai stebėjo 44 ugdymo proceso veiklas, gilinosi į mokytojų ir mokinių veiklą pamokose, bendravo su mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais. Vyko pokalbiai su mokyklos direktore ir direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Metodine taryba, mokyklos įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija bei mokinių savivaldos atstovais. Vertintojų komanda išanalizavo mokyklos veiklos dokumentus, pirminę mokyklos informaciją, Jonavos r. savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus pateiktą informaciją apie akademinis mokinių pasiekimus miesto kontekste bei mokyklos perspektyvą savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkos kontekste. Vertinant mokyklos veiklą vadovautasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. V-962 redakcija, mokyklų vertintojų elgesio kodeksu. Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta penkių vertinimo lygių skalė.

Mokykla nėra itin populiari tiek dėl geografinės padėties, tiek dėl nusistovėjusių nuostatų apie šios ugdymo įstaigos mokinių kontingentą. Vertinant mokyklos veiklą, svarbiais laikyti šie socialinio, ekonominio ir kultūrinio konteksto duomenys:

- mokykla įsikūrusi miesto pakraštyje, pramoniniame rajone, kur gyvena tautinių mažumų atstovai ir nemažai socialinės atskirties šeimų, nepakankama tėvų socialine branda;
- nemaža dalis mokinių yra iš šeimų, kur vienas arba abu tėvai bedarbiai, šiose šeimose vaikai dažnai neturi tinkamų gyvenimo ir mokymosi sąlygų.

Šalia mokyklos yra Vaiko ir šeimos gerovės centras (Vaikų globos namai), todėl šią mokyklą lanko ir vaikai, gyvenantys šiuose namuose. Mokykloje daug specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių (67), kurių sutrikimo spektras labai įvairus: kalbėjimo ir kalbos, raidos, autizmo spektro sutrikimai, Dauno sindromas, vidutinis klausos sutrikimas. Mieste ir šalyje mokykla žinoma kaip sėkmingai integruojanti specialiųjų poreikių mokinius į bendrąjį ugdymą, turinti įdirbį šioje srityje.

Mokykloje dirba 32 pedagoginiai darbuotojai, iš kurių 7 išorinio vertinimo dienomis turėjo nedarbingumo dėl ligos pažymas. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra savo dalyko specialistai. Jau trečius metus mokytojai-mentorai teikia profesinę pagalbą pradedantiems ir mažiau patyrusiems mokytojams. Mažėjantis mokinių skaičius lemia pesimistines bendruomenės nuotaikas dėl mokyklos ateities ir įtampą tarp bendruomenės narių dėl mažėjančių darbo krūvių.

Visuose mokyklos kabinetuose ir klasėse veikia interneto ryšys ir intraneto sistema, įrengtos mokytojų ir specialistų kompiuterizuotos darbo vietos. Šiuolaikine kompiuterine įranga aprūpinta mokyklos biblioteka. Ugdymo procesui administruoti įvestas elektroninis dienynas TAMO. Mokykla yra viena iš Sveikatą stiprinančių mokyklų, rezultatyviai baigusi pirmąjį etapą, rengia antro lygmens veiklos programas antram etapui. Dalyvavimas šiame tinkle numatytas ir mokyklos strategijoje. Įgyvendinant šį uždavinį mokykloje pasiektas reikšmingas laimėjimas – patenkinta Erasmus+ K2 paraiška ir gautas finansavimas administruoti 3 šalių, 5 įstaigų tarptautinį projektą „Saugi ir sveika mokykla“. Taip pat mokykla yra pelniusi *Geriausiai tvarkomos mokyklos* rajone nominaciją ir Švietimo naujienų yra pristatyta kaip pavyzdinė mokykla, kurioje estetika puikiai dera su ugdymo aplinkomis.

1. VERTINIMO SANTRAUKA

1.1. Gerai vykdoma mokyklos veikla

Ugdomoji veikla siejama su kitais mokomaisiais dalykais ir mokinių gyvenimo patirtimi (3.3. – 3 lygis). Mokykloje nuosekliai vyksta integruotos veiklos (pamokos ir projektai), kurios numatomos įvairaus lygmens veiklos planuose: metiniuose, ilgalaikiuose, mėnesio. Pamokų integracija suteikia galimybę gilesniam dalykų mokymuisi, temos plėtojimui per įvairias pamokas vis kitais aspektais. Ugdymo turinys aktualizuojamas, remiamasi mokinių asmenine patirtimi.

Mokykloje susitarta dėl paramos ir pagalbos teikimo mokiniams (2.2 – 3 lygis). Mokykla sėkmingai rūpinasi mokinių adaptacija, lankomumu, laiku identifikuoja individualius specialiuosius ugdymo(si) poreikius, sprendžia blogo mokinių elgesio, nepriežiūros šeimoje problemas. Ugdymo(si) ir emocinės pagalbos, prevencinio darbo, socialinės atskirties mažinimo, mokinių užimtumo veiklas koordinuoja Vaiko gerovės komisija. Pagalbos mokiniui specialistai teikia pagalbą per pamokas ir po jų.

Papildomi mokytojų paaiškinimai netrikdo mokinių darbo pamokoje (2.2 – 3 lygis). Santykinai paveikiausia suasmenintos pagalbos pamokoje forma – papildomi mokytojų paaiškinimai, netrikdantys mokinių darbo pamokoje: išlaikomas ramus tonas, kalbama mandagiai ir dalykiškai, kantriai, atlaidžiai reaguojama į replikas. Saikingas humoro jausmas, šilti santykiai su mokiniais, korektiškumas bei geranoriškumas sudaro palankų mikroklimatą mokymuisi.

Supratingai reaguojama į mokinių klaidas padedant mokyti (3.5 – 3 lygis). Pamokose supratingai reaguojama į mokinių klaidas, leidžiama klysti ir taisyti. Mokytojų tikėjimas mokinio galiomis ir kantrus, optimistiškas palaikymas, padrąsinimas, šypsena sudaro mokiniams galimybę patirti sėkmę, ugdo pasitikėjimą savo jėgomis.

Formalus ir neformalus vaikų švietimas už mokyklos ribų (3.3 – 3 lygis). Mokytojai tikslingai organizuoja pamokas ne mokykloje (gamtoje, muziejuose, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose), bendradarbiauja su socialiniais partneriais ir įvairiomis organizacijomis, dalyvauja projektuose mokinių pasiekimams gerinti, socialiniams įgūdžiams formuoti. Galimybės ugdytis realaus pasaulio pažinimu pagrįstose, už mokyklos ribų esančiose aplinkose plečia mokinių bendrąsias kompetencijas.

Vidinės mokyklos erdvės patogios, sveikos ir palankios mokymuisi (2.2. – 3 lygis). Mokykloje vyrauja estetiška aplinka, kuri panaudojama vaikų ugdymui. Puošybai naudojami tik mokinių darbai. Mokykla yra pelniusi Geriausiai tvarkomos mokyklos rajone nominaciją.

1.2. Rizikinga mokyklos veikla

Gabesniųjų mokinių ugdymas pamokose (2.2 – 2 lygis). Konkretūs gabių mokinių atpažinimo kriterijai mokykloje nėra aptarti. Mokyklos 2018–2020 m. strategijos 1 uždavinio 6 priemonė „Gabių vaikų ugdymas sukuriant „Užduočių banką“ gabiems“ įgyvendinama nesistemiškai. Specialūs ugdymosi iššūkiai aktyviems, geriau besimokantiems mokiniams daugiausia kuriami organizuojant neformalųjį švietimą, sudarant galimybes dalyvauti olimpiadose ir konkursuose. Mokykloje nėra konkrečiai ir vieningai susitarta, kaip dirbti su gabesniais mokiniais dalykų pamokose.

Vertinimo ir įšivertinimo organizavimas pamokoje (3.5 – 2 lygis). Vertinimas ir įšivertinimas pamokose organizuojamas patenkinamai. Trūksta bendrų susitarimų dėl vertinimo kriterijų, formuojamojo vertinimo, grįžtamojo ryšio organizavimo mokiniams. Tai nesudaro sąlygų mokiniams vertinti save ir kitus, matuoti sėkmę, įšivertinti, kas trukdo ir kas padeda mokyti, prisimti atsakomybę už savo mokymąsi, eiti nuo išorinės link vidinės motyvacijos.

Sugrįžimas prie pamokos uždavinio ir pasiektų rezultatų aptarimas (1.2 – 2 lygis). Daugiau nei pusėje pamokų mokymosi uždaviniai suformuluoti ir paskelbti tinkamai, tačiau sėkmės ir (įsi)vertinimo kriterijai buvo nepakankamai tikslūs, todėl pamokos pabaigoje

patenkinamai ar neveiksmingai aptarta, kaip mokiniai atliko numatytas užduotis, ar gerai jautėsi dirbdami, dažniausiai prisimintas mokymo turinys, aptarta mokinių savijauta, bet ne mokymosi pažanga ir išmokimo sėkmingumas.

Mokyklos veiklos ir ugdymo planavimo kokybė (2.3. – 2 lygis). Planų pagrįstumas neišskirtinis. Strateginiame plane pateikti statistiniai faktai be gilesnės kokybinės analizės apie mokyklą, pedagogus, mokinius, jų pažangumą, lankomumą ir Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) rezultatus. Metų veiklos plane pateikta tik statistinė ataskaita apie įvykdytas veiklas. Veiklos plano tikslas ir uždaviniai atpažįstami itin didelės apimties ugdymo plane ir per mažai akcentuoti dalykų mokytojų ilgalaikiuose planuose ir veiklos ataskaitose, kuriose vardijami renginiai, seminarai, integruotos pamokos, tačiau nėra kokybinės analizės, kaip konkrečiai pavyko įgyvendinti mokyklos uždavinius, kokie mokinių pasiekimai ir pažanga mokantis dalykų. Tobulintina dokumentų kalbos kultūra.

1.3. Mokyklos savininko dėmesys įvardintoms rizikingoms veikloms

Vertintojams pateiktoje mokyklos steigėjo pirminėje informacijoje nurodoma, kad per pastaruosius dvejus mokslo metus (2016–2017 ir 2017–2018) tikrinta, kaip mokykloje pasiruošta matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimui (toliau – PUPP) ir Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) skaitymo testų 6 kl. vykdymui. Atlikta NMPP testavimo medžiagos saugojimo patikra. Visais atvejais pažeidimų nenustatyta. Rengiant 2017–2018 m. m. mokyklos ugdymo plano (toliau – UP) projektą pateikti siūlymai dėl UP struktūros, atskirų plano punktų papildymo; atkreiptas dėmesys į naujus teisės aktus, išleistus UP projekto rengimo metu, kuriais mokykla turi vadovautis. Dėl 2018–2019 m. m. mokyklos UP projekto pasiūlymai pateikti direktoriaus pavaduotojai ugdymui raštu ir žodžiu. 2018 m. balandžio 23 d. tikrintas faktinis pamokų/užsiėmimų organizavimas mokykloje siekiant visapusiško ir kokybiško specialiojo ugdymo užtikrinimo. Remiantis vertinimo metu surinktais duomenimis nustatyta, kad mokykloje tinkamai susitarta dėl paramos ir pagalbos teikimo mokiniams ir šis veiklos aspektas išskirtas kaip stiprusis (2.2 – 3 lygis).

Mokyklos išorinio rizikos vertinimo metu nustatyta, kad viena iš rizikingų veiklų – mokyklos veiklos ir ugdymo planavimo kokybė, todėl mokyklos savininkui rekomenduojama pagalbą teikti kryptingiau, daugiau dėmesio skirti ugdymosi kokybę lemiančių veiksnių analizei.

1.4. Mokyklos vadovo metinių užduočių kryptingumas ir konkretumas

Mokyklos savininko pateiktoje informacijoje vertintojams rašoma, kad direktorės Inos Skurdelienės (vadybinio darbo stažas šioje mokykloje 9 metai) metinės veiklos užduotys orientuojamos į visą mokyklos veiklą, o 2018 metų pasiekti rezultatai įvertinti labai gerai, patvirtinama, kad užduotys iš esmės įgyvendintos ir sutarti vertinimo rodikliai viršyti. Mokyklos direktorė „Lyderių laikas 2“ projekte baigė Švietimo lyderystės konsultantų mokymo programą, įgijo švietimo konsultanto sertifikatą, yra „Lyderių laikas 3“ savivaldybių konsultantė.

Išorinio vertinimo metu surinkti duomenys leidžia teigti, kad 2018 m. direktorės veikla vykdyta 2017–2019 metų strateginiame plane numatytomis veiklos kryptimis (nuosekliai auganti ugdymo, mokinių pažangos ir pasiekimų kokybė; saugios, veiklios, sveikos ir kultūringos mokyklos bendruomenės stiprinimas) dera su 2018 m. mokyklos veiklos plano tikslais ir uždaviniais (skatinti kiekvieno mokinio asmeninę ūgtį; plėtoti mokyklos bendruomenės bendradarbiavimo kultūrą).

Šiems uždaviniams įgyvendinti buvo suplanuotos 2018 metų užduotys:

1. Užtikrinti mokinių pažangos gerinimo priemonių įgyvendinimą.
2. Įdiegti šildymo valdymo informacinę sistemą (pagal sudarytą sutartį įstaigoje įdiegta ir išbandyta šilumos suvartojimo monitoringo ir valdymo sistema).
3. 2017-2018 mokslo metais organizuoti respublikinio lygmens renginį įstaigoje, siekiant įgyvendinti abu strateginius uždavinius - mokinio asmeninės pažangos siekį ir įstaigos

kultūrinės veiklos stiprinimą (2018 m. balandžio 6 d. mokykloje įvyko respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Pagalba vaiko sėkmei. Įtraukiojo ugdymo realybė ir galimybės“).

4. Sėkmingai įdiegti etatinio mokytojų darbo apmokėjimo modelį (etatinio mokytojų darbo apmokėjimo modelis sėkmingai įdiegtas ir, atsižvelgiant į darbo krūvį, sąlyginis darbo užmokestis nesumažėjo nei vienam pedagogui).
5. Įvykdyti keturių rajono ugdymo įstaigų mokinių maitinimo viešąjį pirkimą (2018 m. keturios rajono ugdymo įstaigos pasirašė mokinių maitinimo paslaugos sutartis su viešojo pirkimo konkurso laimėtoju).

Atkreiptinas dėmesys į pirmosios užduoties 1.1 „Užtikrinti mokinių pažangos gerinimo priemonių įgyvendinimą“ pagrindimą, kur dažniausiai apsiribojama abstrakčiais teiginiais, neparemtais kiekybiniais ir kokybiniais pokyčio analizės duomenimis.

Užduotys ar veiklos, kurios nebuvo planuotos, tačiau susiklosčius palankioms aplinkybėms buvo įgyvendintos, tikėtina, sudarys galimybes ugdymo turiniui tobulinti ir mokytojų kompetencijai ugdyti.

Siekiant mokinių ugdymosi ir pažangos sėkmės (išorinio vertinimo metu 3 iš 4 rizikos veiksnių tiesiogiai susiję su pamokos vadyba, o vienas – su mokyklos veiklos ir ugdymo planavimo kokybe), mokyklos direktorei rekomenduojama skirti daugiau dėmesio ugdymo kokybės valdymui bei grįžtamojo ryšio visais mokyklos veiklos aspektais organizavimui.

2. KAIP MOKYKLA STEBI IR ĮSIVERTINA SAVO PAŽANGĄ?

Įsivertindama ir stebėdama savo pažangą, mokykla kiekvienais metais Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai pateikia Įsivertinimo ir pažangos anketą, Mokytojų tarybos ir metodinių grupių posėdžiuose nagrinėjamos mokymosi pasiekimų ir pažangos ataskaitos, vykdoma ugdomojo proceso priežiūra. Kartą per metus organizuojami individualūs pokalbiai su mokytojais dėl ugdymo kokybės gerinimo. Sukurtas ir naudojamas individualios mokinio stebėsenos modelis. Parengtas pasiekimų gerinimo planas. Mokyklos administracija 2–3 k. per mokslo metus inicijuoja mokinių pasiekimų aptarimus su tėvais. Nežiūrint visų mokyklos pastangų, mokinių dalykinių kompetencijų lygis išlieka patenkinamas ir tik retais atvejais fiksuojamas teigiamas pokytis (pavyzdžiui, skaitymo pasiekimai 2016 m. buvo žemiausi, o 2018 m. ženkliai (+80) pagerėjo, bet yra 50 taškų žemesni už respublikos vidurkį).

Vertinimo metu nustatyta, kad mokyklos savęs įsivertinimas atliekamas vidutiniškai. Mokyklos interneto svetainės skiltyje „Administracinė informacija“ skelbiamos 2015, 2016 ir 2018 metų mokytojų plačiojo įsivertinimo bendrosios ataskaitos. 2016–2017 m. m. (2017 m.) atlikus platų įsivertinimą ir nustatčius kaip privalumą nuolatinį profesinį mokytojų tobulėjimą, o kaip trūkumą – mokymąsi virtualioje aplinkoje, tobulinti pasirinkta mokymąsi ne mokykloje, nes 43 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų teigė, kad veda tik tradicines pamokas mokykloje ir retai arba niekada neveda pamokų kitose ugdymosi aplinkose. Išorinio vertinimo metu surinkta informacija leidžia teigti, kad siekiant tobulinti šį veiklos aspektą, pamokos buvo organizuojamos kitose aplinkose: muziejuose, gamtoje, bibliotekoje, teatre, edukacinių pažintinių kelionių metu. Tai skatino mokinių asmeninę ūgtį per pažinimo, socialinės-pilietinės, kultūrinės ir asmeninės kompetencijos formavimą.

2017–2018 m. m. atlikus platų įsivertinimą konstatuota, kad silpnasis veiklos aspektas yra mokinių savivaldumas mokantis ir numatyta jį tobulinti. Nors pokalbyje įsivertinimo grupės narės teigė, kad kiekviena metodinė grupė apsvarsto ir pateikia rekomendacijas aptarimui Mokytojų tarybos posėdyje, kaip tobulinti išskirtą aspektą, tik Kalbų mokytojų metodinės grupės pasitarime šio klausimo svarstymas fiksuotas ir nutarta teikti siūlymus platesniam svarstymui. Vertintojai atkreipia dėmesį, kad mokyklai vertėtų atlikti giluminį įsivertinimą parengiant probleminiam tyrimui iliustracijas, apibrėžiančias idealų mokyklos veiklos būvį (aukščiausią siekiamybę). Tokiu būdu būtų galima objektyviau ir tiksliau pamatuoti ir įvertinti esamą situaciją, fiksuoti pokyčius, (ne)tenkinančius mokyklos bendruomenės visais lygmenimis: mokinio, klasės, mokytojo ir

administracijos. Šios mokyklos bendruomenei būtinas kritinis požiūris į keliamus ugdymo tikslus ir pasirinktus veiklos prioritetus apmąstant, kurią veiklos sritį būtina įsivertinti ir tobulinti, orientuojantis į mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų pamatavimą ir gerinimą bei visos mokyklos pažangą.

3. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

1. Mokinių pasiekiami rezultatai

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1 Asmenybės tapstmas	2	<p>Į mokinio asmenybės puoselėjimą neblogai orientuoti 2018–2020 m. strateginiai mokyklos tobulinimo prioritetai: „<i>formuoti asmenybę</i>“, „<i>ugdyti savarankišką, nuolat besimokantį, dorovingą Lietuvos pilietį, gebantį integruotis į visuomenę</i>“, 2019 m. veiklos tikslas – <i>ugdyti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją, siekiant gerinti pažangos rodiklius sveikoje ir kultūringoje aplinkoje</i>“ ir 2017–2019 m. m. ugdymo plano uždavinys – „<i>orientuoti ugdymo turinį į bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymą</i>“.</p> <p>Klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai tinkamai rūpinasi mokinių asmeninių, pažintinių ir socialinių kompetencijų ugdymu, stebi ir vertina mokinių mokymosi rezultatus pasiekimų ir pažangos lapuose, tačiau mokomųjų dalykų pamokose keliant ugdymo(si) tikslus į mokinių asmenybės ūgtį orientuojamasi nesistemiškai.</p> <p>NMPP (2018) apibendrintų klausimynų duomenimis, daugumai (87 proc.) 4 kl. mokinių patinka būti mokykloje. 93,1 proc. 6 kl. ir 92 proc. 8 kl. mokinių yra svarbu mokytis ir suprasti mokymosi tikslus (atitinkamai – 89,7 proc. ir 92 proc.).</p> <p>Daugiau nei pusė 6 kl. (69 proc.) ir 8 kl. (62,5 proc.) mokinių nebijo mokymosi sunkumų, o dauguma (87 proc.) 4 kl. mokinių nebijo išbandyti naujų mokymosi būdų. Daugiau nei pusė (59 proc.) 6 kl. ir dauguma (84 proc.) 8 kl. mokinių gali nurodyti savo asmenines savybes, kurios jai/ jam padeda ar trukdo mokytis.</p> <p>53,8 proc. 6 kl. ir 52 proc. 8 kl. mokinių sunku laiku pastebėti savo klaidas bei atitinkamai 59,3 proc. ir 58,3 proc. mokinių sunku įsivertinti, ar gerai išmoksta pamokas.</p> <p>Nors vienas iš 2017–2018, 2018–2019 m. m. mokyklos ugdymo plano uždavinių yra „<i>orientuoti ugdymo turinį į bendrųjų kompetencijų ugdymą, dėmesį kreipiant mokymuisi mokytis</i>“, NMPP (2018) duomenimis (kai šalies vidurkis prilygintas nuliui, o standartinis nuokrypis – vienetas), apibendrintas mokyklos mokinių mokėjimo mokytis rodiklis 4 klasėje yra -0,01, 6 klasėje yra 0,09 ir 8 klasėje yra 0,00. Darytina išvada, kad mokyklai: 1) svarbu susitarti, kaip skatinti pozityvų mokinių požiūrį į mokymąsi ir nusiteikimą mokytis, ugdyti jų gebėjimą planuoti, organizuoti, apmąstyti ir įvertinti mokymąsi, rasti informaciją užduotims atlikti; 2) nuosekliai įgyvendinti priimtus sprendimus pamokose.</p> <p>Mokyklos 6 kl. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP), savijautos mokykloje rodiklis yra -1,1 (mokinių, neturinčių SUP, savijautos rodiklis yra 0,0), patyčių lygis yra -0,6 (ne SUP 0,3), mokyklos kultūros lygis -0,4 (ne SUP 0,0). 8 kl. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių,</p>

		<p>savijautos mokykloje rodiklis yra -0,7 (ne SUP 0,4), mokyklos kultūros lygis yra -0,5 (ne SUP 0,1), todėl mokyklai vertėtų išsiaiškinti tokių skirtumų priežastis ir ieškoti sprendimų, kaip juos įveikti.</p> <p>NMVA IQES mokytojų apklausos duomenimis, mokykloje mokiniai yra mokomi, kaip turėtų elgtis stresinėse ar konfliktinėse situacijose, kaip spręsti problemas (pritarimo rodiklis 3,4), ir mokykloje vykdomos prevencinės, sveikatos ugdymo programos yra veiksmingos (3,1).</p> <p>Mokykla yra Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo narė ir įgyvendina visą Sveikatą stiprinančios mokyklos programą. Dalyvaudama suaugusiųjų švietimo darbuotojų mobilumo projekte „Erasmus+“ „Sveika ir saugi ugdymosi aplinka mokykloje“ (2018–2020) bendruomenė pradėjo stiprinti sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo įgūdžius, gebėjimą bendradarbiauti, valdyti emocijas ir įveikti stresą.</p> <p>Įgyvendinant prevencines programas „Obuolio draugai“, „Gyvai“, „Emocijų ir fizinio lavinimo kūrybinės dirbtuvės“, dalyvaujant projektuose, bendruomenės šventėse ir renginiuose, neformaliojo švietimo (meninėje, sportinėje, techninės kūrybos) veikloje, mokantis ne mokykloje (gamtoje, muziejuose, bibliotekose, kt.) sudaromos neblogos prielaidos ugdyti mokinių pažintinius, kultūrinius gebėjimus ir vertybines nuostatas.</p> <p>Dalis mokinių rimtai žiūri į mokymąsi, turi tolesnio mokymosi planų (pritarimo rodiklis 2,8); pamokose kartu su mokytojais aptaria, kaip įgytos žinios padeda gyvenime, planuojant karjerą (pritarimo rodiklis 2,9).</p> <p><i>Apibendrinus išdėstytus faktus, darytina išvada, kad mokyklos mokiniai neblogai supranta mokymosi vertę, žino savo gabumus ir polinkius, yra pakankamai geranoriški, mokosi spręsti problemas ir gyventi sveikai, dalyvauja bendrose veiklose ir turi tolesnio mokymosi siekių.</i></p>
1.2 Mokinio pasiekimai ir pažanga	2	<p>Mokinių įgytų dalykinių kompetencijų visumos lygis patenkinamas, mokinių raštingumo lygis rizikingas.</p> <p>NMPP (2018) duomenimis, I ir II (žemiausių pasiekimų) grupės patenka daugumos 2 kl. mokinių pasiekimai: matematikos 86,6 proc., rašymo: teksto suvokimo 86,6 proc. ir kalbos sandaros 93,3 proc.</p> <p>Daugumos 4 kl. mokinių matematikos (68,4 proc.), pasaulio pažinimo (70 proc.) atitinka pagrindinį mokymosi lygį. 52,4 proc. mokinių skaitymo ir 45,4 proc. rašymo pasiekimai nesiekia pagrindinio lygio. Lyginant su visų Jonavos mokyklų rezultatais, mažiau nei vidutiniškai (8–24 proc.) 4 kl. „Lietavos“ mokinių pasiekia aukštesnį visų testuotų dalykų pasiekimų lygį.</p> <p>Beveik pusės 6 kl. mokinių matematikos (48,8 proc.) ir skaitymo (49,9 proc.) pasiekimai žemesni nei pagrindinis lygis. 77,8 proc. mokinių rašymo pasiekimai nepatenkinami. Aukštesnio pasiekimų lygio mokantis testuotų dalykų mokiniai nepasiekė.</p> <p>Lyginant su visų Jonavos mokyklų rezultatais, daugiau nei vidutiniškai (6,7–30,7 proc.) 8 kl. „Lietavos“ mokinių nepasiekia patenkinamo testuojamų dalykų lygio. Mažos dalies mokinių</p>

	<p>pasiekimai yra aukštesniojo lygio: rašymo (0 proc.), matematikos (3,4 proc.), socialinių mokslų (6,7 proc.).</p> <p>Lyginant mokinių dalykinių kompetencijų pasiekimus pagal grupes nustatyta, kad berniukams mokykloje sunkiau sekasi mokytis skaityti (pagrindinio lygio nepasiekė 4 kl. 22 proc., 6 kl. - 15 proc., 8 kl. - 18,2 proc. mokinių). Mergaitėms sudėtinga mokytis matematikos (pagrindinio lygio nepasiekė 6 kl. 11,1 proc., 8 kl. - 44,4 proc. mokinių). Sąlyginai žemesni nei Jonavoje ir šalyje yra mokyklos mergaičių socialinių mokslų srities, mergaičių ir vaikinų gamtos mokslų srities testo rezultatai. Kelia susirūpinimą visų klasių berniukų ir mergaičių rašymo pasiekimai, o 6 kl. jie yra rizikingi, nes atitinkamai 76,9 proc. (<i>be SUP</i>) ir 78,9 proc. (<i>su SUP</i>) mokinių nepasiekė patenkinamo lygio.</p> <p>Vertinant pagal kognityvinių gebėjimų sritis, 2018 m. 2 kl. mokinių gebėjimai (<i>žinios/supratimas, taikymas, aukštesnieji mąstymo gebėjimai</i>) mokantis matematikos, skaitymo ir rašymo yra artimi vidutiniams 2 grupės (2–4 decilių) visų šalies mokinių rezultatams. 4 kl. mokinių gebėjimai artimi šalies pagrindinio pasiekimų lygio mokinių rezultatų vidurkiui. 6 ir 8 kl. mokinių – šalies patenkinamo lygio mokinių rezultatų vidurkiui.</p> <p>Lyginant tų pačių mokyklos mokinių pasiekimų pokytį 2014, 2016 ir 2018 metais (atitinkamai 4, 6, ir 8 kl.), darytina išvada, kad per ketverius metus mokinių matematikos pasiekimai ženkliai sumažėjo ir yra daugiau nei 100 standartizuotų taškų žemesni už visų tais metais Lietuvoje dalyvavusių mokinių rezultatų vidurkį. Skaitymo pasiekimai 2016 m. buvo žemiausi, o 2018 m. ženkliai (+80) pagerėjo, bet yra 50 taškų žemesni už respublikos vidurkį. Mokinių rašymo pasiekimų lygis 2014–2018 metais krito per 60 taškų ir 2018 m. yra apie 80 taškų žemesnis už respublikos vidurkį.</p> <p>Orientavimasis į ugdymosi rezultataž stebėtose 42 pamokose yra patenkinamas (2,17): individualių mokinio pastangų matymas, pripažinimas ir skatinimas vidutiniškas (2,20), dalinis mokymosi uždavinių įtvirtinimas patenkinamas (2,29), sugrįžimas prie pamokos uždavinio (2,12) ir mokinių skatinimas apibendrinti rezultatus (2,08) nesistemiški ir vertinami kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Apibendrinta mokinio pasiekimų ir pažangos kokybė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją: vyresniųjų mokytojų ir metodininkų vestose pamokose – 2,19, mokytojų – 1,92. - pagal pamokoje vyravusią ugdymo paradigimą: pamokose, orientuotuose į aktyvų mokymąsi (3) ir orientuotuose į kokybišką mokytojo ir mokinių sąveiką (2,71). Pamokose, kuriose vyravo tradicinio (poveikio) ugdymo nuostatos, mokinio pasiekimai ir pažanga patenkinami (1,89). <p>Žemiausia mokinio pasiekimų ir pažangos kokybė užfiksuota:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pagal mokomųjų dalykų blokus: gamtos mokslų (1,88), matematikos (2,03), užsienio kalbų (2,09), lietuvių kalbos ir literatūros (2,14), socialinio ugdymo (2,25), informacinių technologijų (2,25) pamokose; - pagal vertinamą mokinio pasiekimų ir pažangos aspektą: individualių mokinio pastangų matymas, pripažinimas ir
--	--

	<p>skatinimas – matematikos (2), užsienio kalbų (2), gamtamokslio ugdymo (2), lietuvių kalbos ir literatūros (2,12); dalinis mokymosi uždavinių įtvirtinimas – matematikos (2), informacinių technologijų (2), gamtamokslio ugdymo (2), užsienio kalbų (2,17) pamokose; sugrįžimas prie pamokos uždavinio – gamtamokslio ugdymo (1,5), matematikos (2), lietuvių kalbos ir literatūros (2), socialinio ugdymo (2) pamokose; mokinių skatinimas apibendrinti rezultatus – lietuvių kalbos ir literatūros (2), dorinio (2), socialinio ir gamtamokslio ugdymo (2), užsienio kalbų (2), matematikos (2,13) pamokose.</p> <p>Mokytojo ir mokinio dialogas apie mokymosi pažangą ir rezultatus yra patenkinamas ir vertinamas kaip tobulintinas veiklos aspektas.</p> <p>Apie mokymosi rezultatus mokiniai neblogai informuojami klasių valandėlėse, mokinio pažangos stebėjimo lapuose, mokinių tėvai: Tamo dienyne, klasių susirinkimuose, per individualius pokalbius su klasių vadovais ir dalyko mokytojais. Vertintose pamokose dažniausiai fiksuotos neišskirtinės grįžtamojo ryšio mokiniams formos: stebėjimas, paskatinimas, individualių klaidų taisymas, grįžimas prie nesuprastų dalykų, kartais – sąvokų, formulių, taisyklių aptarimas ir klaidų prevencija.</p> <p>71,43 proc. stebėtų pamokų sugrįžimas prie pamokos uždavinio ir pasiektų rezultatų aptarimas fiksuotas kaip netinkamas ar nesisteminimas.</p> <p>73,81 proc. pamokų mokinių skatinimas apibendrinti rezultatus buvo nekonkretus arba neišskirtinis.</p> <p>57,14 proc. pamokų mokymosi uždaviniai suformuluoti ir paskelbti tinkamai, tačiau sėkmės ir (įsi)vertinimo kriterijai buvo nepakankamai tikslūs, todėl pamokos pabaigoje patenkinamai ar neveiksmingai aptarta, ar mokiniai atliko numatytas užduotis, kaip jautėsi dirbdami; prisimintas mokymo turinys, aptarta mokinių savijauta, bet ne mokymosi pažanga ir išmokimo sėkmingumas.</p> <p>Užfiksuota pamokų, kuriose nekonkreči refleksija ir neveiksmingas įsivertinimas paviršutiniškai atliktas po skambučio pertraukai.</p> <p>16 kartų (dažnis 28,5 proc.) mokinio pasiekimai ir pažanga išskirti kaip tobulintinas pamokos aspektas ir 3 kartus kaip išskirtinai tobulintinas aspektas. Iš jų 8 (42,6 proc.) kartus rekomenduota pamokos pabaigoje sugrįžti prie mokymosi uždavinio, 4 (21,3 proc.) kartus – į rezultatų aptarimą vertėtų įtraukti mokinius ir 4 (21,3 proc.) kartus – kartu su mokiniais numatyti tolimesnes veiklas.</p> <p>Vertintų pamokos aspektų koreliacijų analizė atskleidžia stiprų kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų ryšį su pamokos planavimu (koreliacijos indeksas su ugdymosi tikslų ir mokymosi uždavinių kėlimu – 0,42), su pagalba mokiniui (0,7) bei mokinių vertinimu ir įsivertinimu pamokoje (0,58). Tikslingas kiekvieno mokinio skatinimas pamokos pabaigoje grįžti prie mokymosi uždavinio ir ugdymosi tikslo, dalinių rezultatų įtvirtinimas mokantis, ugdytinių įgalinimas pateikti konkrečių asmeninės pažangos įrodymų, apibendrinti pamokos rezultatus ir nusimatyti</p>
--	--

		<p>tolimesnės veiklos siekius daro stiprų poveikį ugdymo(si) kokybei, kiekvieno mokinio pažangai ir pasiekimams.</p> <p><i>Apibendrinus išdėstytus faktus darytina išvada, kad stebėtose pamokose mokinio įgytų kompetencijų, mokymosi pasiekimų ir pažangos lygis patenkinamas. Nors mokinių pasiekimai ir pastangos pamokoje matomi ir skatinami, orientavimasis į rezultatą neišskirtinis. Mokymosi medžiagos aptarimas, mokinių dalyvavimas ir gebėjimas apibendrinti ir įvertinti mokymosi rezultatus bei numatyti veiklos siekius patenkinamas, būtina sustiprinti ir išplėtoti.</i></p>
--	--	--

Srities išvados:

1. Mokyklos mokiniai neblogai supranta mokymosi vertę, žino savo gabumus ir polinkius, yra pakankamai geranoriški, moka dalyvauti bendrose veiklose, spręsti problemas, mokosi gyventi sveikai ir turi tolesnio mokymosi siekių.
2. Mokinių mokėjimas mokytis (t.y. *požiūris į mokymąsi, nusiteikimas mokytis, gebėjimas planuoti, organizuoti, apmąstyti ir įvertinti mokymąsi, rasti informaciją užduotims atlikti*) patenkinamas.
3. Mokinių įgytų dalykinių kompetencijų visumos lygis patenkinamas, raštingumo lygis rizikingas.
4. Orientavimasis į ugdymosi rezultatą stebėtose 42 pamokose patenkinamas (2,17).
5. Sugrįžimas prie pamokos uždavinio ir pasiektų rezultatų aptarimas yra tobulintini (1.2 – 2 lygis).

Rekomendacijos:

Mokytojams: visose pamokose kiekvieną mokinį skatinti ir mokyti grįžti prie konkretaus kriterinio mokymosi uždavinio ir ugdymosi tikslo (*t.y., prisiminti veiklas, mokymosi formas, sėkmės kriterijus*), pateikti konkrečių asmeninės pažangos įrodymų, apmąstyti, kas jam/jai padeda ir trukdo siekti pažangos, apibendrinti pamokos rezultatus ir nusimatyti tolimesnės veiklos siekius.

Mokyklos vadovams: sudaryti sąlygas pedagogams išsiaiškinti metodologinius, organizacinius ir vertybinius grįžtamojo ryšio (GR) aspektus, kaip galimybę pasitikrinti mokinių mokymosi ir savo pedagoginės veiklos sėkmingumą ir praktiškai išbandyti GR teikimo metodus bei instrumentus (pavyzdžiui, pasitelkiant, NMVA interneto platformą www.iqesonline.lt).

2. Pagalba mokiniui

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą	2	<p>Į mokinio asmenybės puoselėjimą neblogai orientuotas deklaruojamas mokyklos 2019 metų veiklos tobulinimo tikslas „<i>ugdyti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją, siekiant gerinti pažangos rodiklius sveikoje ir kultūringoje aplinkoje</i>“ ir uždaviniai „<i>tobulinti mokinių socialinę ir emocinę kompetencijų ugdymą(si)</i>“ bei „<i>organizuoti veiklas, skatinančias savivaldį mokymąsi</i>“, tačiau iš suplanuotų priemonių ir laukiamų rezultatų analizės darytina išvada, kad mokinių asmeninė pažanga ir savivaldumas mokantis yra suprantami: 1) kaip iniciatyvus, aktyvus ir „pagal galimybes“ rezultatyvus mokinių dalyvavimas nepamokinėse veiklose: olimpiadose, žinių patikrinime, pokalbiuose, renginiuose, ekskursijose, projektuose; 2) kaip mokytojų metodiniai pasitarimai, skirti mokinių NMPP, PUPP, TIMSS, anketų, kt. rezultatams aptarti.</p>

	<p>Apie bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymą pedagogai yra susitarę diskutuoti metodinėse grupėse (mokykloje vartojamas terminas - „būreliuose“), tačiau iš vertintų ilgalaikių dalykų planų ir pokalbio su Metodine taryba darytina išvada, kad susitarimai dėl mokinio asmenybės ugdymo pamokose nėra pakankamai aiškūs ir konkretūs; susitarimo ugdyti mokinių mokėjimo mokytis ir socialinės kompetencijos įgyvendinimą pamokose stebėseną neveiksminga.</p> <p>Tradiciskai orientuojantis į mokinių ugdymosi poreikius, mokykloje sudarytos sąlygos mokytis etikos arba tikybos, anglų (įskaitant pagilinto mokymo programą), vokiečių ar rusų kalbų. Neformaliajam švietimui panaudotos 24 (88,9 proc.) ugdymo plano valandos. 142 (51,3 proc.) mokiniai lanko šokių, kalbų, muzikos, sporto, technologijų, kraštotyros ir turizmo būrelius mokykloje.</p> <p>Mokiniam sudarytos neblogos sąlygos pažinti savo gabumus, tobulinti asmeninę, socialinę-pilietinę, pažinimo, kultūrinę kompetencijas dalyvaujant nepamokinio ugdymo dieneose, socialinėje ir karitatyvinėje veikloje. MPI duomenimis, 57 proc. mokinių mokymasis ne mokykloje yra „<i>naudingas, įdomus, patrauklus</i>“, sudarantis daugiau galimybių būti savarankiškiems ir kūrybiškiems, gilintis į jiems įdomią sritį, praplėsti teorines žinias naujais faktais ir pritaikyti jas praktikoje.</p> <p>Vertintų pamokų kortelėse 1–6 bendrosios kompetencijos kaip ugdymo tikslas iš viso užfiksuotos 94 kartus: komunikavimo (25,54 proc.), mokėjimo mokytis (23,42 proc.), pažinimo (15,95 proc.), asmeninė (15,95 proc.), socialinė (12,76 proc.), kūrybiškumo (6,38 proc.). Pažymėtina, kad 14 (14,90 proc.) kartų kortelėse paminėtų kompetencijų aprašyme tinkamai įvardinta, kokie konkretūs ir mokiniams aktualūs gebėjimai bus ugdomi pamokoje. 2 kortelėse ugdymo tikslas (išvardintos 6 bendrosios kompetencijos) suformuluotas ir įgyvendintas prastai. Darytina išvada, kad apibendrinta pamokos aspekto „<i>Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą</i>“ kokybė neišskirtinė (2,36), todėl veiklą galima išplėtoti ir tobulinti.</p> <p>Karjeros galimybių siejimas su ugdymusi potencialus. Mokyklos karjeros koordinatorius kartu su klasių vadovais rūpinasi, kad mokiniai pažintų karjerai svarbias asmenybės charakteristikas, socialinę ir kultūrinę aplinką; teikia informaciją apie mokymosi ir įsidarbinimo galimybes, padeda rasti informaciją, susijusią su karjera. Vertintuose mokyklos veiklos dokumentuose suplanuotos tradicinės karjeros/profesinio informavimo veiklos, edukacinės pažintinės išvykos į Lietuvos aukštųjų mokyklų mugę, technologijų ir verslo mokyklas. Apie darbo rinkoje paklausias profesijas mokiniai supažindinami išvykų ir susitikimų metu arba gali pasinaudoti mokyklos bibliotekos informacinėmis ir technologinėmis paslaugomis. Bendradarbiavimas su mokinių tėvais ir buvusiais mokiniais profesinio švietimo klausimais neblogai praplečia mokinių akiratį, skatina domėjimąsi karjeros galimybėmis. Mokiniai NMVA Pažangos anketoje patvirtino, kad „<i>Su mokytoju planuojame mano mokymosi tikslus ir galimybes tikslams pasiekti</i>“ (skaitinė reikšmė – 2,8) ir „<i>Mokykloje aš sužinau pakankamai informacijos apie tolimesnio mokymosi ir karjeros galimybes</i>“ (skaitinė reikšmė – 3).</p> <p><i>Apibendrinant darytina išvada, kad mokykla orientuodamasi į mokinių asmenybės tapimą neblogai susitelkia organizuodama</i></p>
--	---

		<p><i>nepamokinių dienų veiklas, neformalųjį švietimą, socialinę veiklą ir mokinių švietimą karjeros klausimais. Dalykų pamokose sąlygos mokiniams pažinti ir nuosekliai ugdytis asmeninius bendruosius gebėjimus neišskirtinės.</i></p>
<p>2.2. Orientavimas į mokinio poreikius</p>	<p>2</p>	<p>Mokykloje tradiciškai kaupiamos mokinių pusmečių ir mokslo metų mokymosi rezultatų, lankomumo ir testų suvestinės, tarptautinių tyrimų ataskaitos, mokinių asmeninės pažangos stebėjimo lapai, vyksta „Klasės pristatymo“ ir „Naujai atvykusių mokinių“ pristatymo dienos. Ataskaitos svarstomos dalyko mokytojų metodinėse grupėse, pristatomos Mokytojų taryboje, aptariamoms su mokiniais ir jų tėvais. Jei mokinio pažangumas ženkliai krinta, klasės vadovas inicijuoja bendrus mokytojų ir mokinio tėvų susitikimus.</p> <p>Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama, „planuojant kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo ugdymo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą)“, tačiau iš vertintų dokumentų analizės nustatyta, kad NMPP, TIMSS duomenys mokytojų ilgalaikiuose dalykų planuose ir metų veiklos ataskaitose neatsispindi. 65 proc. NMVA IQES anketoje dalyvavusių mokinių patvirtino, kad „per pamokas turi galimybę pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis“ (skaitinė reikšmė – 2,6).</p> <p>Pagalba mokiniui ir motyvavimas stebėtose 42 pamokose yra patenkinamas (2,41): naudojamos užduotys ir medžiaga, skatinanti mokinių smalsumą ir dėmesį (2,49), mokiniams rodomi mokymosi įprasminimo būdai (2,50), gabumų ugdymas, pagalba silpnesniems ir galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui (2,45), papildomi paaiškinimai, netrikdantys mokinių darbo, skatinantys siekti pažangos (2,51), pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese (2,13); savalaikė, informatyvi grįžtamoji informacija mokiniams (2,39). Apibendrinta pagalbos mokiniui ir motyvavimo kokybė vertintose pamokose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją: metodininkų vestose pamokose 2,57, vyresniųjų mokytojų – 2,45, mokytojų – 1,92. - pagal mokytojų darbo stažą: dirbančių iki 10 metų – 1,99, 11–20 metų – 2,65, 21–30 metų – 2,48, 31 metus ir ilgiau – 2,38. - pagal vyravusią ugdymo paradigmą: pamokoje, orientuotoje į aktyvų mokymąsi (3,2) ir orientuotuose į mokytojo ir mokinių sąveiką (2,51). Pamokose, kuriose vyravo tradicinio (poveikio) ugdymo nuostatos, pagalba mokiniui ir motyvavimas patenkinami (2,47). <p>Žemiausia pagalbos mokiniui ir motyvavimo kokybė užfiksuota:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pagal mokomųjų dalykų blokus: gamtos mokslų (1,92), užsienio kalbų (2,26), lietuvių kalbos ir literatūros (2,37), matematikos (2,42), informacinių technologijų (2,48) pamokose; - pagal vertinamą pagalbos mokiniui ir motyvavimo aspektą: naudojamos užduotys ir medžiaga – gamtos mokslų (2,0), dorinio ugdymo (2,5), meninio technologinio ugdymo (2,33) pamokose; mokiniams rodomi mokymosi įprasminimo būdai – gamtos mokslų (2,0), lietuvių kalbos ir literatūros (2,43) ir užsienio kalbos (2,5) pamokose; gabumų ugdymas, pagalba silpnesniems ir galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui – lietuvių kalbos ir literatūros (2,29), užsienio kalbų (2,33) ir meninio-technologinio ugdymo (2,43) pamokose; papildomi paaiškinimai, netrikdantys mokinių darbo, skatinantys siekti pažangos – gamtos mokslų (2,0) pamokose; pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo

	<p>įsivertinimo procese – lietuvių kalbos ir literatūros (2,0), socialinių mokslų (2,0), užsienio kalbų (2,0), informacinių technologijų (2,0) ir matematikos (2,22) pamokose; savalaikė, informatyvi, grįžtamoji informacija mokiniams – gamtos mokslų (2,0), užsienio kalbų (2,33), matematikos (2,38), lietuvių kalbos ir literatūros (2,43) pamokose.</p> <p>Iš viso 29 kartus pagalba mokiniui ir motyvavimas išskirti kaip tobulintina veikla ir 2 kartus kaip išskirtinai tobulintina veikla pamokoje. Gabumų ugdymą, pagalbą silpnesniems ir galimybę laisvai veikti kiekvienam mokiniui rekomenduota tobulinti 8 kartus (dažnis 11,11 proc.), pagalbą mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese – 6 kartus (dažnis 8,94 proc.), mokiniams rodokus mokymosi įprasminimo būdus ir savalaikę, informatyvią grįžtamąją informaciją mokiniams – 4 kartus (dažnis 5,56 proc.).</p> <p>Vertintų pamokos aspektų koreliacijų analizė atskleidžia stiprų pagalbos mokiniui ir motyvavimo ryšį su pamokos planavimu (koreliacijos indeksas – 0,84), su mokinių vertinimu ir įsivertinimu (0,70) bei orientavimusi į rezultatą (0,70). Darytina išvada, kad tikslingai naudojamos prasmingos užduotys, papildomi paaiškinimai ir mokymąsi skatinanti grįžtamoji informacija, suasmeninta pagalba įvairių gebėjimų mokiniams mokymosi, savęs ir grupės vertinimo procese daro stiprų poveikį ugdymo(si) kokybei, kiekvieno mokinio savivaldžiam mokymuisi pagal gebėjimus, asmeninei pažangai ir pasiekimams.</p> <p>Kiekvieno mokinio gabumų ir talentų ugdymas vidutiniškas. Konkretūs gabių mokinių atpažinimo kriterijai mokykloje nėra aptarti. Iš pokalbio su Metodine taryba darytina išvada, kad mokyklos 2018–2020 strategijos 1 uždavinio 6 priemonė „Gabių vaikų ugdymas sukuriant „Užduočių banką“ gabiesiems“ įgyvendinama nesistemiškai. Specialūs ugdymosi iššūkiai aktyviems, geriau besimokantiems mokiniams daugiausia kuriami organizuojant neformalųjį švietimą, sudarant sąlygas konsultuotis su mokytojais ir atstovauti mokyklai varžybose, konkursuose, projektuose ir olimpiadose; inicijuoti ir savarankiškai organizuoti projektines veiklas, vesti renginius po pamokų. Mokykloje nėra konkrečiai ir vieningai susitarta, kaip dirbti su gabesniais mokiniams dalykų pamokose. Vertintose pamokose užfiksuota, kad pamokose gabesniųjų mokinių galimybes atitinkantys iššūkiai nekelti, užduotys retai orientuotos į aukštesniojo lygio pasiekimus ar mąstymo gebėjimų ugdymą. Vertintojai atkreipia dėmesį, kad mokyklai vertėtų sustiprinti gabesniųjų mokinių ugdymą pamokose, įtraukiant mokinius į pamokos planavimą, sudarant jiems sąlygas savarankiškai atlikti kritinio mąstymo, problemų sprendimo, kūrybiškumo gebėjimų reikalaujančias užduotis, pasirinkti mokymosi šaltinius ar atsiskaitymo formas, skatinant teikti mokymosi pagalbą draugams.</p> <p>Mokykla žino mokinių gyvenimo kontekstą, rūpinasi mokinių adaptacija, lankomumu, laiku identifikuoja individualius specialiuosius ugdymo(si) poreikius, sprendžia blogo mokinių elgesio, nepriežiūros šeimoje problemas. Ugdymo(si) ir emocinės pagalbos, prevencinio darbo, saugios aplinkos užtikrinimo, socialinės atskirties mažinimo, mokinių sveikatinimo ir užimtumo veiklas koordinuoja Vaiko gerovės komisija. Pagal poreikį socialinė, specialioji pedagoginė ir logopedo pagalba mokiniams teikiama per pamokas (kai klasėse dirba ir mokytojų padėjėjai) ir po pamokų: individualiose ir grupių konsultacijose, dalykų modulių pamokose, ruošiant namų darbus pailgintos dienos grupėje.</p>
--	---

		<p>2018–2019 m. m. mokinių poreikių tenkinimui konsultavimui panaudotos 9,5 (27,4 proc.) ugdymo plano valandų. Be to, mokinių anketinės apklausos (2017) ir pokalbio su mokiniams duomenimis, „<i>mokiniai nenoriai lankosi pamokų konsultacijoje, visiškai nesilanko 50 proc.</i>“</p> <p>Sprendžiant suasmeninto ugdymo organizavimo, pagalbos mokiniui ir šeimai, aplinkų gerinimo ir pedagogų kvalifikacijos tobulinimo klausimus pasitelkiami socialiniai partneriai.</p> <p><i>Apibendrinant darytina išvada, kad mokykloje tinkamai susitarta dėl paramos ir bendrosios pagalbos teikimo mokiniams. Mokykla turi pakankamai diagnostinės informacijos apie mokinių ugdymosi poreikius ir rezultatus, tačiau nesistemiškai ja remiasi planuodama kiekvieno mokinio ugdymą, ypač pamokose. Paveikiausia (apibendrinta kokybė 2,51) suasmenintos pagalbos pamokoje forma – papildomi mokytojų paaiškinimai, netrikdantys mokinių darbo pamokoje. Gabesniųjų mokinių ugdymas pamokose tobulintinas.</i></p>
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės</p>	<p>2</p>	<p>Mokyklos vizija ir misija gerai atliepia „Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“, Valstybinę 2013–2022 metų švietimo strategiją, Geros mokyklos koncepciją, Jonavos rajono savivaldybės ilgalaikio strateginio plėtros plano iki 2021 m. prioritetus ir tai atsispindi mokyklos strateginio plano aplinkos (PEST) analizės skyriuje.</p> <p>Planų pagrindumas neišskirtinis. Strateginiame plane pateikti statistiniai faktai be gilesnės kokybinės analizės apie mokyklą, pedagogus, mokinius, jų pažangumą, lankomumą ir NMPP rezultatus. Minimali kokybinė anketinių apklausų „Bendruomenės kultūros“ (2016) ir „Bendruomenės skatinimo“ (2016), „Pagalba mokantis“ (2017) analizė pateikta apžvelgiant praeito strateginio laikotarpio rezultatus, tačiau per mažai panaudota keliant naujo laikotarpio tikslus.</p> <p>Metų veiklos plane pateikta tik statistinė ataskaita apie įvykdytas veiklas. Nėra duomenų, kad metų veiklos prioritetai ir uždaviniai paremti mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis. 2019 m. veiklos tikslo ir uždavinių dermė prasta. („Tikslas: <i>Ugdyti mokinių mokėjimo mokytis kompetencijų, siekiant gerinti pažangos rodiklius sveikoje ir kultūringoje aplinkoje. Uždaviniai: 1. Tobulinti mokinių socialinį ir emocinį kompetencijų ugdymą(si). 2. Organizuoti veiklas, skatinančias savivaldų mokymąsi.</i>“). Plane surašytos neformalios, dažniausiai popamokinės veiklos, tačiau duomenimis pagrįsta metodinė veikla, konkretūs kvalifikacijos tobulinimo renginiai, susitarimai dėl ugdymo(si) organizavimo pamokose, aplinkos pritaikymo, kt. nėra planuojami.</p> <p>Planuojamų veiklų rezultatai ir sėkmės kriterijai ne visada tikslūs ir pamatuojami, dažniausiai deklaruoti kaip lūkestis („<i>Dalyvavimas numatytuose mokomųjų dalykų renginiuose, edukacinėse išvykose, projektuose skatins mokinių savivaldaus mokymosi ūgtį</i>“), todėl įsivertinant metų veiklos rezultatus bus sudėtinga objektyviai pamatuoti veiklos efektyvumą. Darytina išvada, kad dėl sąvokų „savivaldus“, „mokėjimas mokytis“, „kompetencijos“, kt. reikšmių ir požymių mokykloje nėra susitarta.</p> <p>Mokyklos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programa nekonkreči, prioritetinių temų daugiau nei veiklos plane; iš jų 50 proc. dera su 2019 m. veiklos plano uždaviniais, tačiau numatytos veiklos visiškai nekonkrečios.</p>

	<p>Veiklos plano tikslas ir uždaviniai atpažįstami itin didelės apimties ugdymo plane ir per mažai akcentuoti vertintuose dalykų mokytojų ilgalaikiuose planuose ir veiklos ataskaitose, kuriose vardijami renginiai, seminarai, integruotos pamokos, kt., tačiau nėra kokybinės analizės, kaip konkrečiai pavyko įgyvendinti mokyklos uždavinius, kokie mokinių pasiekimai ir pažanga mokantis dalykų.</p> <p>Ilgalaikių planų kokybė tobulintina. Klasės charakteristika dažniausiai neišsami, mažai informatyvi arba jos nėra. Apibendrintos ir aktualios NMPP testų rezultatų analizės nėra. Iš BP perrašyti bendrieji ugdymo uždaviniai, dalykiniai ir kai kurių dalykų bendrieji gebėjimai arba veiklos sritys ir dalyko bendrieji pasiekimai. Kartais pagrindinio ugdymo klasių dalykų planuose aprašytas vertinimas, paminėta integracija, bet ne visada vadovaujamosi galiojančiais dokumentais: ilgalaikiuose planuose minima negaliojanti „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata“ (LR ŠMM ISAK–256, 2004). Nuo 2015 m. vadovaujamosi „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu“, kuriame svarbiausia – kompetencijų ugdymas ir vertinimas; rašoma, kad „<i>Teminis planas parengtas vadovaujantis dalyko programa ir išsilavinimo standartais</i>“, tačiau nuo 2008 m. „išsilavinimo standartai“ nebegalioja. Vietoje „teminis“ (planas) reikėtų vadinti „ilgalaikis“.</p> <p>Planavimo dokumentų kalbos kultūra tobulintina. Planuose būtina ištaisyti nevertinamus termininius žodžius „standartizuoti testai“, „teminiai planai“, „išsilavinimo standartai“, „metodikos grupė“, „metodinis būrelis“, „formuojamasis vertinimas kartą per mėnesį“.</p> <p>Mokyklos bendruomenės nariai vidutiniškai dalyvauja įgyvendinant išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius. Mokytojų IQES apklausos duomenimis, 82 proc. pedagogų dalyvauja mokyklos veiklos įsivertinime (skaitinė reikšmė – 3,2) ir 62 proc. dirba įvairiose veiklos tobulinimo grupėse. 82 proc. IQES apklausose dalyvavusių tėvų turi „pakankamai galimybių dalyvauti mokyklos veikloje, renginiuose“ (skaitinė reikšmė – 3,2). 60 proc. mokinių tėvų susirinkimų metu pasiūlo idėjų, kaip pagerinti vaikų mokymąsi (skaitinė reikšmė – 2,6), 45 proc. įsitraukia į mokyklos renginių organizavimą (skaitinė reikšmė – 2,3), 36 proc. padeda mokyklai tvarkyti patalpas, aplinką (skaitinė reikšmė – 2,2).</p> <p>Mokyklos bendruomenėje patenkinamai tariamasi, kaip siekti nuolatinės pažangos aktualiausiose mokyklos veiklos srityse. NMVA IQES apklausos duomenimis, mokykloje retai vyksta bendri aptarimai, diskusijos apie mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą (skaitinė reikšmė – 2,1). 85 proc. mokytojų mokinių pasiekimus ir lūkesčius aptaria su mokinių tėvais individualiai (skaitinė reikšmė – 3,4). 45 proc. tėvų teigia mokyklos veiklos tobulinimo klausimais bendradarbiaujantys su tėvų savivaldos atstovais (skaitinė reikšmė – 2,3).</p> <p>Personalo politika yra vykdoma atsižvelgiant į mokinių interesus. Mokykloje dirba kvalifikuoti pedagogai, iš kurių dauguma įgiję vyresniojo mokytojo ar metodininko kvalifikacines kategorijas Dauguma (80 proc.) mokytojų turi didesnę nei 15 metų, o 13,3 proc. – 4–9 m. pedagoginio darbo stažą. Pedagoginę pagalbą teikia gerai sukomplektuota pagalbos mokiniui specialistų komanda, tačiau 2019 metais psichologo mokykla neturi. 2018 m. IQES apklausos rezultatai rodo, kad tėvų pritarimo teiginiui „<i>I mokyklą vaikas eina su džiaugsmu</i>“ įvertis yra 3,2. NMVA IQES duomenimis, mokykloje pedagogai gerai sutaria ir</p>
--	---

	<p>bendradarbiauja (skaitinė reikšmė – 3,0), mokosi iš kolegų, dažnai stebi jų atviras pamokas (skaitinė reikšmė – 2,7). Visgi 72 proc. mokytojų kartais jaučiasi neįvertinti kolegų ir vadovų, 68 proc. - nesiseka pasiekti pažangos pamokoje.</p> <p>Ugdymas organizuojamas visose vidinėse ir išorinėse erdvėse, mokyklos muziejuje, bibliotekoje ir kieme. Beveik visose klasėse yra šiuolaikinių priemonių (kompiuteris, daugialypės terpės projektorius). Tačiau MPI duomenimis, „<i>IT bazė dar iki galo nesuforuota, bet ir greičiau, nei bet kuri mokymo priemonė, sensta</i>“. Mokykloje vyrauja estetiška aplinka, kuri panaudojama vaikų ugdymui; pavyzdžiui, rūsyje yra erdvė mokinių grafiti technikos mokymuisi, sienų dekoravimui; visoje mokykloje puošybai naudojami tik mokinių darbai. Mokykla yra pelniusi <i>Geriausiai tvarkomos mokyklos rajone nominaciją ir „Švietimo naujienų“</i> pristatyta kaip „<i>pavyzdinė mokykla, kurioje estetika puikiai dera su ugdymo aplinkomis</i>“.</p> <p>IQES apklausos duomenimis, 96 proc. mokytojų sutinka, kad mokyklos interjeras kuria gerą nuotaiką, jaukumą, ugdo darnos jausmą, gerą skonį. Mokiniam pakanka erdvių dirbti ir ilsėtis (skaitinė reikšmė – 3,0).</p> <p>Mokyklos lėšos planuojamos ir naudojamos tikslingai. Kvalifikacijos kėlimo lėšos sutaupomos, nes mokytojai kelia kvalifikaciją mokykloje įgyvendinamų projektų lėšomis. Pavyzdžiui, 2018 m. tarptautinio Erasmus +K2 strateginių partnerysčių projekto „Saugi ir sveika ugdymosi aplinka mokykloje“ tiesioginė finansinė nauda – 29 660 Eur.</p> <p><i>Planuojant mokyklos veiklą ir ugdymą į sukauptus tyrimų ir diagnostinių vertinimų duomenis atsižvelgiama nesistemiškai. Planuose daugiausiai fiksuojamos nepamokinės ir neformalios veiklos, dėl kurių gausos ir intensyvumo dėmesys formaliam ugdymui neišskirtinis. Per mažai dėmesio ir bendrų pastangų skiriama ugdymo tobulinimui pamokose. Dokumentų kalbos kultūra tobulintina. Personalo politika gera. Materialinių išteklių pakanka.</i></p>
--	---

Srities išvados:

1. Mokykloje tinkamai susitarta dėl paramos ir pagalbos teikimo mokiniams (2.2 – 3 lygis).
3. Papildomi mokytojų paaiškinimai netrikdo mokinių darbo pamokoje (2.2 – 3 lygis).
4. Gabesniųjų mokinių ugdymas pamokose tobulintinas (2.2 – 2 lygis).
5. Mokyklos veiklos ir ugdymo planavimo kokybė patenkinama (2.3 – 2 lygis).
6. Vidinės mokyklos erdvės patogios, sveikos ir palankios mokymuisi (2.3 – 3 lygis).
7. Mokykloje gausu įvairių neformalių (kartais neprioritetinių) veiklų, todėl ne visada pakankamai laiko ir dėmesio skiriama ugdymo kokybės užtikrinimui pamokose.
8. Mokyklos vadovai turėtų koncentruoti visos bendruomenės dėmesį į mokinių mokymo(si) kokybę ir pažangą bei ugdymą(si) sveikoje ir kultūringoje aplinkoje, skatinti aktyvesnį tėvų (globėjų) įsitraukimą į ugdymo procesą, stiprinti ir plėtoti bendradarbiavimo kultūrą mokykloje.

Rekomendacijos:

Mokyklai: argumentuotai apmąstyti ir susitarti, kokie veiksniai daro teigiamą poveikį gabiejusių mokinių pažangai, dalintis gerąja aktyvaus gabesniųjų mokinių mokymosi organizavimo patirtimi ir nuosekliai įgyvendinti priimtus nutarimus pereinant prie suasmeninto ir aktyvia mokinių sąveika grįsto mokymosi.

Mokytojams: pamokose vertėtų labiau atsižvelgti į gabiųjų mokinių individualias galias ir mokymosi stilius, jų asmeninius bei ugdymosi poreikius ir organizuojant mokymą(si) tikslingai ir sistemingai suteikti šiems mokiniams daugiau galimybių dirbti skirtingu tempu, atlikti skirtingo lygmens užduotis, rinkti skirtingus mokymosi būdus, priemones ir informacijos šaltinius.

Mokyklos vadovams: sistemingai analizuoti turimą diagnostinę informaciją apie mokyklos mokinių ugdymosi rezultatus ir poreikius; sudaryti sąlygas pedagogams išmokyti atpažinti gabius vaikus ir teikti metodinę, organizacinę, konsultacinę ir techninę (ugdymo aprūpinimo) pagalbą planuojant ir organizuojant gabiųjų mokinių mokymąsi pamokose; inicijuoti tikslingą bendradarbiavimą su gabiųjų mokinių tėvais; reguliariai stebėti ir kartu su mokytojais konstruktyviai apmąstyti ir įvertinti gabiųjų mokinių ugdymo kokybę pamokoje ir mokykloje.

Mokyklos vadovams (dėl planų kokybės): suformuoti vieningą planavimo sistemą, pagrįstą aktualių mokyklos veiklą reglamentuojančių dokumentų bei duomenimis grįstų mokyklos tobulinimo prioritetų išmanymu; sutarti dėl mokytojų, metodinių grupių, mokyklos veiklos ir ugdymo planų dermės, kad visa veikla būtų orientuota siekti strateginio tikslo; užtikrinti, kad visuose planuose būtų suformuluoti pamatuojami uždaviniai ir konkretūs sėkmės kriterijai; planų įgyvendinimo etape skirti pakankamai dėmesio veiklos refleksijai, o metų pabaigoje – ugdymo kokybės ir mokinių pažangos įvertinimui; rašyti glaustai, aiškiai.

3. Ugdymo(si) procesas

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
3.1 Ugdymo(si) planavimas	2	<p>Dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymą neblogai atliepia 2019 m. mokyklos veiklos tobulinimo tikslas „<i>ugdyti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją</i>“ ir 2017–2019 m. m. ugdymo plano uždavinys „<i>orientuoti ugdymo turinį į bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymą</i>“.</p> <p>Tačiau rengiant ilgalaikius planus mokytojai nepakankamai derina dalykinių kompetencijų ugdymą su bendrosiomis kompetencijomis: 7 iš 19 analizuotų mokytojų ilgalaikių planų numatoma ugdyti vieną – tris (asmeninę, komunikavimo, mokėjimo mokytis) kompetencijas; neblogai suplanuotos dalykinės kompetencijos, tačiau bendrųjų kompetencijų planavimas abstraktus, jis taisytinus.</p> <p>Ugdymo(si) planavimas stebėtose pamokose tarp stiprių ir tobulintinų dažnių kaip stiprusis aspektas išskirtas 7,69 proc. pamokų, kaip tobulintinas – 7,14 proc.</p> <p>Stebėtose pamokose veiklos ir užduotys derintos su mokinio kompetencijų ugdymo tikslais patenkinamai (priede diagrama Nr.1). Dažniausiai ugdyta mokėjimo mokytis (15 pamokų) ir komunikavimo (15 pamokų) kompetencija. Keldami ugdymo tikslus, mokytojai vidutiniškai atsižvelgė į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą.</p> <p>Vizito metu beveik visose pamokose mokytojai patenkinamai paskelbė uždavinį: 24 pamokose (57,14 proc.) nurodė veiklas ir siektinus rezultatus, 2 (4,76 proc.) pamokose pamokos uždavinį formulavo kartu su mokiniais, 10 (23,81 proc.) pamokų nurodė tik veiklas, 5 pamokose (11,90 proc.) nurodė tik siektinus rezultatus, 4 (9,52 proc.) – nepaskelbė uždavinio arba jis buvo abstraktus, mokiniams menkai suvokiamas.</p>

		<p>Ugdydami kiekvieną mokinį mokytojai vidutiniškai pagrindė siekius. Mokymosi uždaviniai, kai buvo atliepiamos skirtingos mokymosi galimybės, kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 4 (9,52 proc.) pamokose, o bendras įvertinimų vidurkis – 2,36.</p> <p>Rengiant mokyklos ugdymo planą 2017–2019 m. m. atsižvelgiama į Bendrųjų ugdymo planų reikalavimus, tačiau teikiamų galimybių: siūlyti mokiniams modulių, pasirenkamųjų dalykų, konsultacijų panaudojama tik dalis mokinių ugdymo(si) poreikiams skirtų valandų 9,5 (27,4 proc.), skiriant ugdymui tik po 0,5 val. per savaitę.</p> <p>Mokykloje dirba patyrę savo srities specialistai: 80 proc. pedagogų turi metodininko ir vyresniojo mokytojo kvalifikacines kategorijas; 80 proc. mokytojų turi didesnę nei 15 metų pedagoginio darbo stažą; 100 proc. mokytojų įgiję IKT kompetencijas, jas nuolat tobulina (technologinio raštingumo pagrindus ir edukacinę IKT taikymo kompetenciją). 2018 m. kiekvienas mokytojas per metus vidutiniškai stebėjo po 1 kolegą pamoką.</p> <p>Pasak Metodinės tarybos, mokykloje nėra susitarta dėl geros pamokos požymių. Stebėtos mokytojų pamokos neišskirtinės: geriausiai įvertintos mokytojų metodininkų pamokos (2,44); vyresniųjų mokytojų – 2,37, 38,1 proc. stebėtų pamokų mokytojai bandė dirbti arba dirbo šiuolaikiškai (3,1), tačiau 61,9 proc. pamokų vyravo tradicinė (mokymo) paradigma. Pamokų kokybė pagal mokomuosius dalykus pateikiama priedo diagramoje Nr. 2</p> <p>Paskutiniųjų metų veiklos įsivertinimo išvadoje „Nuolatinis profesinis tobulėjimas“ išskirtas prie privalumų. (87 proc. mokytojų teigė, kad nuolat kelia savo profesinę kvalifikaciją, tikslingai dalyvauja seminaruose, kursuose ir kituose mokymuose). Tačiau 2018 m. kiekvienas mokytojas vidutiniškai dalyvavo tik 2 kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Nors mokytojai parengė „Individualias kvalifikacijos programas 2019 m.“, jose trūksta konkrečiai ir aiškiai suplanuotų veiklų.</p> <p>Asmeninio meistriškumo planavimas vidutiniškas. Kasmet mokytojai vadovams pateikia duomenis apie savo veiklą mokykloje (vestas ir stebėtas atviras pamokas; integruotas, už mokyklos ribų vestas pamokas; lankytus kvalifikacinius renginius; skaitytus pranešimus, parašytus straipsnius), tačiau mokytojų ataskaitose veikla pagrindžiama tik statistiniais duomenimis, trūksta vertinimo, refleksijos, išvadų. Mokykloje nėra mokytojų skatinimo tvarkos.</p> <p><i>Veikla pamokoje planuojama vidutiniškai, nors siekiama ugdyti mokinių dalykines ir bendrąsias kompetencijas, lanksčiai pritaikant mokymosi laiką ugdymo turinio įgyvendinimui, tačiau 61,9 proc. pamokų vyraujanti tradicinė (mokymo) paradigma patvirtina, kad tik dalyje pamokų siekiama dirbti šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai. Mokytojų asmeninis meistriškumas nepakankamai skatinamas, mokykloje nėra mokytojų skatinimo tvarkos.</i></p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	3	<p>Mokykloje susitarta dėl mokinių skatinimo. 2014 m. V GK parengė Mokinių vidaus elgesio taisykles. Jose numatyti mokinių skatinimo būdai („mokyklos bendruomenės nario žodinis pagyrimas; informacija ir padėka mokyklos internetiniame</p>

		<p><i>puslapyje; reiškama padėka, pusmečio (metų) pabaigoje organizuojama pažintinė kelionė ir kt.“).</i></p> <p>Lūkesčiai ir mokinių skatinimas tarp stipriųjų ir tobulintinių dažnių kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 19,66 proc. (dažnis – 25), kaip tobulintinas – 17,86 proc. (dažnis 10).</p> <p>Pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ vertinimo vidurkis – 2,52. Kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 10 (23,81 proc.) pamokų, kaip tobulintinas – 4 (9,52 proc.). Labiausiai skatinamas mokinių smalsumas ir dėmesys fiksuotas 4, 5 kl. (3,0) bei 7, 10 kl. – 2,8. Šio aspekto apibendrinti duomenys pateikiami priede esančioje diagramoje Nr. 3.</p> <p>Pamokos aspekto „Yra galimybė laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ (kai pamokose buvo leidžiama mokiniams išsakyti, skatinama į kritinius įvykius ar trukdžius žiūrėti su humoru) vertinimo vidurkis – 2,52. Kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 14 (33,33 proc.) pamokų, kaip tobulintinas – 3 (7,14 proc.). Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai (metodai, formos, užduotys, veiklos, ugdymas realiam gyvenimui) vertinami patenkinamai - 2,48. Kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 10 (23,81 proc.) pamokų, kaip tobulintinas – 8 (19 proc.). Stebėtose pamokose dažniausiai vyravo tradiciniai ugdymo metodai (aiškinimas, demonstravimas, skaitymas, individualus darbas ir kt.), veiksmingai naudoti aktyvieji mokymo metodai: grupinis darbas tik 3 pamokose; prasmingos veiklos, ugdančios realiam gyvenimui – 7; žaidimas – 3 pamokose.</p> <p><i>Mokykloje tinkamai skatinamas mokinių smalsumas ir dėmesys pamokose, yra galimybė laisvai veikti, sudarytos sąlygos geram mikroklimatui, mokinių savijautai, ypač tose pamokose, kuriose dirbama arba bandoma dirbti šiuolaikiškai, tačiau tradicinės pamokos ir per mažai taikomi aktyvūs metodai pamokose neskatina mokinių mokymosi motyvacijos, formuoti aukštesnius siekius.</i></p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas	2	<p><i>Stiprusis mokyklos veiklos aspektas – „Ugdomoji veikla siejama su kitais mokomaisiais dalykais ir mokinių gyvenimo patirtimi“.</i> Tai patvirtina apklausų ir dokumentų duomenys: mokinių, tėvų IQES apklausos duomenimis, teiginių „Vienose pamokose įgytas žinias panaudojame ir kitų dalykų pamokose“ ir „Mano vaikas džiaugiasi, kad vienoje pamokose įgytas žinias gali panaudoti ir kitų dalykų pamokose“ aukštas pritarimo lygis (nuo 3,0 iki 3,3); išanalizavus atsitiktine tvarka pasirinktų 9 mokytojų ataskaitų duomenis apie mokytojo veiklą, informacija, kad vestos integruotos pamokos, randama 7 – (i)ose. Nors mokykloje yra susitarimai dėl integruotų ir atvirų pamokų vedimo (numatoma mokyklos ugdymo plane, ilgalaikiuose ir mėnesio planuose), tačiau išanalizavus 19 ilgalaikių planų matyti, kad ne visi mokytojai laikosi susitarimų (tik 3 ilgalaikiuose planuose integracija suplanuota). Integracija, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumas, siejimas su gyvenimiška patirtimi kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 15 (36,59 proc.) pamokų, kaip tobulintinas – 1 (2,44 proc.). Apibendrinti šio aspekto duomenys pateikiami priedo diagramoje Nr. 4.</p>

		<p>Formalus ir neformalus vaikų švietimas už mokyklos ribų yra geras, stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Aukštas IQES apklausos įvertinimo lygis mokinių teiginiais: „<i>Darome bendras veiklas už mokyklos ribų su kitų mokyklų mokiniais, įvairiomis organizacijomis</i>“ (3) ir tėvų „<i>Gana dažnai vyksta bendros veiklos už mokyklos ribų su kitų mokyklų mokiniais, įvairiomis organizacijomis ir kt.</i>“ (3,2). Mokykla dalyvauja projektuose pasiekimams gerinti: NordPlus Junior – mokinių skaitymo gebėjimams gerinti, „Nalanda“ – gabių vaikų ugdymui, „Vietinės romų platformos – kelias link bendradarbiavimo su savivaldybėmis“ – romų tautybės mokinių ugdymui, „Informatika pradiniam ugdyme“, laimėtas K Erasmus K2 projektas. 96 proc. visų mokyklos mokytojų vedė bent vieną pamoką ne mokykloje. 2017 m. organizuotos 69 veiklos ne mokykloje, 2018 m. – 83.</p> <p>Mokymosi vadovaujant mokytojams derinimas su savivaldžiu mokymusi vertinimo vidurkis 2,26. Kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 9 (24,43 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – 6 (14,29 proc.). Tinkamiausiai savivaldus mokymasis skatintas ir ugdytas užsienio k. ir matematikos pamokose.</p> <p>Pamokose neblogai sudaromos sąlygos kiekvienam mokiniui pagal jo gebėjimus patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje, aktyviai veikti. Šiuo aspektu vertinamų pamokų vidurkis siekia 2,31. Kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 6 (14,29 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – 7 (16,66 proc.). Mokinių IQES apklausos teiginiai: „<i>Mokykloje esame skatinami bendradarbiauti, padėti vieni kitiems</i>“ (3,4), „<i>Mes dažnai bendradarbiaujame įvairios sudėties ir dydžio grupelėse</i>“ (3) pagrindžia, kad mokiniai tinkamai skatinami bendradarbiauti įvairiose mokyklos veiklose. MPI duomenimis, mokykla gerai apsirūpinusi įranga ir mokymo priemonėmis. Tačiau vizito metu mokytojai naudojo IKT, multimediją dažniausiai pamokos uždaviniui paskelbti ir(ar) užduočiai pademonstruoti.</p> <p><i>Tarpdiscipliniškumas ir integracija suteikia galimybę gilesniam dalykų mokymuisi, o siejamas formalus ir neformalusis vaikų švietimas už mokyklos ribų stiprina mokinių motyvaciją, skatina įgyti gyvenimiškos patirties. Per mažai dėmesio pamokose skiriama mokinių savivaldumui, aktyvumui; nepakankamai išnaudojamos interaktyvios mokymo priemonės ir įranga.</i></p>
3.4. Mokymasis	2	<p>Sudarytos sąlygos pamokose mokiniams mokytis patiems vertinamos vidutiniškai. 17 (40,48 proc.) pamokų mokiniai galėjo savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, 11 (26,20 proc.) pamokų susirasti reikiamą informaciją ir priemones, 7 (16,67 proc.) pamokose aptarti ir vertinti savo mokymąsi, 4 (9,52 proc.) – planuoti ir valdyti laiką, 3 (7,14 proc.) pamokose išsikėlė mokymosi tikslus. Remiantis mokyklos įsivertinimo duomenimis, 50 proc. mokytojų mano, kad mokiniai nemoka užsibrėžti siekiamų tikslų, planuoti savo darbo ir apmąstyti rezultatų. 89 proc. mokytojų nurodo, kad mokiniai nemoka savarankiškai ir tikslingai susirasti ir apdoroti reikiamos informacijos. Pabrėžtina, kad 20 proc. daugiau mokytojų nei prieš metus teigia, kad reikalingi pokyčiai šioje srityje.</p> <p>Iš stebėtų pamokų protokolų analizės matyti, kad 21 (51,20 proc.) pamokoje mokiniai buvo skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais, kuriant prasmingus</p>

		<p>ryšius, tačiau prastai mokomi vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą.</p> <p>Parenkamų užduočių, skatinančių tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi vertinimo vidurkis – 2,53. Kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 7 (19,44 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – 1 (2,77 proc.). Analizė pagal mokomuosius dalykus parodė, kad aukščiausias įvertinimo vidurkis stebėtas dorinio ugdymo, lietuvių k. ir literatūros, matematikos pamokose (3). 22 (52,38 proc.) pamokose mokiniams buvo sudarytos sąlygos mokytis bendradarbiaujant, 7 (16,66 proc.) pamokose buvo dirbama įvairios sudėties ir dydžio grupėse bei 9 (21,43 proc.) pamokose – partneriškai (poromis). Mokinių IQES apklausos duomenimis: „Pamokose dažnai ieškome informacijos, ją nagrinėjame, sprendžiame problemas, diskutuojame“ įvertis 3,3, tačiau teiginys „Mes patys galime pasirinkti kaip (koku būdu) atlikti užduotis“ (2,6) yra vienas iš penkių žemiausiai įvertintų teiginių.</p> <p>Mokykloje siekiama sudaryti sąlygas mokiniams stebėti ir apmąstyti asmeninę pažangą, pateikti jos įrodymus: sukurtas ir naudojamas <i>individualios mokinio pažangos stebėsenos modelis</i> (padedant klasės vadovui pildomi pasiekimų aplankai, stebima dalykų pažanga), atliekama nepatenkinamų įvertinimų analizė (mokytojas, tėvai, mokinys, socialinė pedagogė), pradinių klasių mokytojai vykdo namų darbų stebėseną. Nežiūrint į mokyklos pastangas, kol kas šios mokyklos mokinių NMPP ir PUPP rezultatai išlieka žemi.</p> <p><i>Mokiniai mokykloje neblogai skatinami bendradarbiauti vieni su kitais, padedant klasių auklėtojams stebėti ir pateikti savo asmeninės pažangos įrodymus aplankuose, tačiau pamokoje nepakankamai mokomi išsikelti mokymosi tikslus, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, vizualizuoti mąstymą, mokytis savivaldžiai.</i></p>
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui	2	<p>Stebėtų pamokų metu vertintojai nustatė, kad mokytojai supratingai reaguoja į mokinių klaidas padedant mokytis (stiprusis mokyklos veiklos aspektas). Apibendrintas vertinimas pateikiamas priedo diagramoje Nr. 5. 31 (73,8 proc.) pamokoje stebėtas supratingas reagavimas į klaidas, kai buvo leidžiama mokiniams klysti ir taisyti. Mokytojų palaikymas ir tikėjimas mokinio galiomis („Mums pavyks“, „Jūs padarysite“, „Tu gali“, „Jūs tikrai atliksit užduotis“, „Dirbkite ir pamatysite, kaip jums seksis“, „Esi šaunus, išspręsi“) ir kantrus, optimistiškas palaikymas, padaršinimas šypsena leido mokiniams patirti sėkmę. Šias vertintojų išvalgas patvirtina mokinių IQES apklausos duomenys. Teiginio „Mokytojai tiki, kad kiekvienas iš mūsų gali padaryti pažangą“ įvertis – 3,5.</p> <p>25 (59,52 proc.) pamokose stebėtos pozityvios mokytojų nuostatos, kai buvo išlaikomas ramus tonas, kalbamasi mandagiai ir dalykiškai, kantriai, atlaidžiai reaguojama į replikas, pamokose tvyrojo geras humoro jausmas, tinkamas mikroklimatas mokytis, šilti santykiai su mokiniais, korektiška ramybė, geranoriškas bendravimas.</p> <p>Stebėtų pamokų analizė parodė, kad silpnasis mokyklos veiklos aspektas – vertinimas ir įsivertinimas pamokose. Pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ stebėtose pamokose vertinimo vidurkis 2,07.</p>

	<p>Kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas tik 3 (7,14 proc.) pamokose. Metodinės tarybos nariai pokalbyje teigė, kad aptaria vertinimo kriterijus su mokiniais ne visada, tačiau mokiniai žino, už ką bus vertinami.</p> <p>Mokykla turi parengusi Pradinių ir 5–10 klasių pažangos ir pasiekimų vertinimo ir organizavimo tvarkos aprašus, tačiau jie taisytini. Pradinių klasių pažangos ir pasiekimų vertinimo ir organizavimo tvarkos apraše vadovaujamosi nebegaliojančia Lietuvos Respublikos švietimo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK 256 patvirtinta „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata“. 5–10 kl. tvarkoje mažai akcentuojamas formuojamasis vertinimas. Numatytose tvarkose nėra susitarimų dėl grįžtamojo ryšio taikymo pamokose. Išanalizavus 19 mokytojų ilgalaikių planų pastebėta, kad tinkama ir aiški vertinimo tvarka numatyta tik viename ilgalaikiame plane, dviejuose – nenumatyta, šešiolikoje – aptariama abstrakčiai (įvardijama „10 balų“, „ideografinis“ (nevertotina sąvoka, turi būti idiografinis), „pagyrimai, padėkos“ ir kt.).</p> <p>Mokinių skatinimas reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokyti suprasti, kas skatina, kas trukdo siekti pažangos vertinama 2,23. Kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 2 (5,19 proc.) pamokose, kaip tobulintinas 7 (17,9 proc.). Iš stebėtų pamokų protokolų nustatyta, kad savęs vertinimas organizuotas 12 (28,57 proc.) pamokų, vienas kito – 3 (7,14 proc.). Kas padeda ir kas trukdo siekti pažangos analizuota 9 (21,43 proc.) pamokose. Nors 27 (64,29 proc.) pamokose mokiniai iš dalies buvo skatinami reflektuoti, tačiau tai daryta paviršutiniškai, kartais po skambučio, trumpai aptariant, kaip sekėsi, kaip pavyko, kas pavyko, kaip patiko pamoka, kaip jaučiasi, ar buvo sunku ir kt.. Vizito metu pastebėta, kad dalyje kabinetų stenduose pateikiami refleksijų pavyzdžiai (klausimai, kortelės, „nykščiai“, plakatas „Pasitikrinsiu ir apmąstysiu“ ir kt.), tačiau pamokose mokinių refleksijai jais beveik nepasinaudota. Formuojamasis vertinimas ir teikiamas grįžtamasis ryšys pamokose vertinamas 2,4. Kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 3 (7,14 proc.) pamokose ir 3 (7,14 proc.) – kaip tobulintinas.</p> <p><i>Tikėjimas mokino galiomis, kai supratingai reaguojama į mokinių klaidas, padeda siekti sėkmės, tačiau patenkinamai organizuojamas vertinimas ir įsivertinimas pamokose (trūksta bendrų susitarimų dėl vertinimo kriterijų, formuojamojo vertinimo pamokose, grįžtamojo ryšio organizavimo) mokiniams nesudaro sąlygų vertinti save ir kitus, matuoti sėkmę, įsivertinti, kas trukdo ir kas padeda mokyti, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi, eiti nuo išorinės link vidinės motyvacijos.</i></p>
--	--

Srities išvados:

1. Mokymasis ne mokykloje padeda įgyti prasmingos patirties, o mokytojų nuostatos ir palaikymas, tikėjimas mokinio galiomis kuria gerą mikroklimatą, tai skatina mokinių smalsumą, kūrybiškumą, didina mokymosi motyvaciją, pasitikėjimą savo jėgomis.
2. Dalis mokytojų kelia nepamatuojamus, neatliepiančius skirtingų mokymosi galimybių pamokos uždavinius, todėl nesudaromos sąlygos mokiniams pamatuoti padarytą pažangą pamokoje lyginant su iškeltu pamokos uždaviniu, tai trukdo numatyti, kas (ne)padeda siekti geresnių rezultatų, suplanuoti tolimesnės veiklos siekius.

3. Pamokose vyrauja mokymo paradigma, todėl mokiniams ribojamos galimybės kelti mokymosi tikslus, planuoti laiką, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, vizualizuoti mąstymą, mokyti savivaldžiai. Tai trukdo ugdyti(s) mokėjimo mokyti kompetenciją, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.
4. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema pamokose taisytina: retai aptariamai vertinimo kriterijai kartu su mokiniais, nesudaromos sąlygos vertinti save ir kitus, tai trukdo siekti geresnių mokymosi rezultatų, stebėti individualią pažangą pamokoje.

Rekomendacijos:

Mokytojams: palaikyti profesinį tobulėjimą, organizuotai dalyvaujant seminaruose vertinimo ir įsivertinimo tema ir įgytas žinias taikant praktiškai.

Mokyklos administracijai kartu su mokytojais: susitarti dėl geros pamokos požymių, laikytis susitarimų pamokose, stebėti pamokas ir jas reflektuoti; mokyti vieniems iš kitų ir kartu susitarti, koks yra tinkamas, pamatuojamas pamokos uždavinys, jo sandara; susitarti dėl grįžtamojo ryšio teikimo; atnaujinti pradinių ir 5–10 klasių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą, juo vadovautis organizuojant vertinimą ir įsivertinimą pamokose.

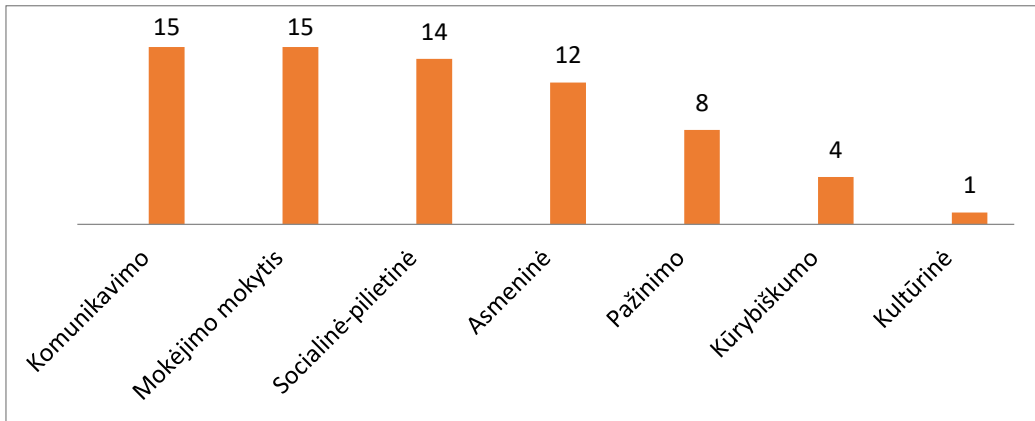
Mokyklos administracijai: palaikyti ir skatinti mokytojų profesinį tobulėjimą; stebėti, kad būtų laikomasi bendrų susitarimų; vertinti mokytojų pamokas, teikti grįžtamąjį ryšį, aiškiai nurodant stipriąsias veiklas ir ką reikėtų tobulinti.

Vadovaujančioji vertintoja

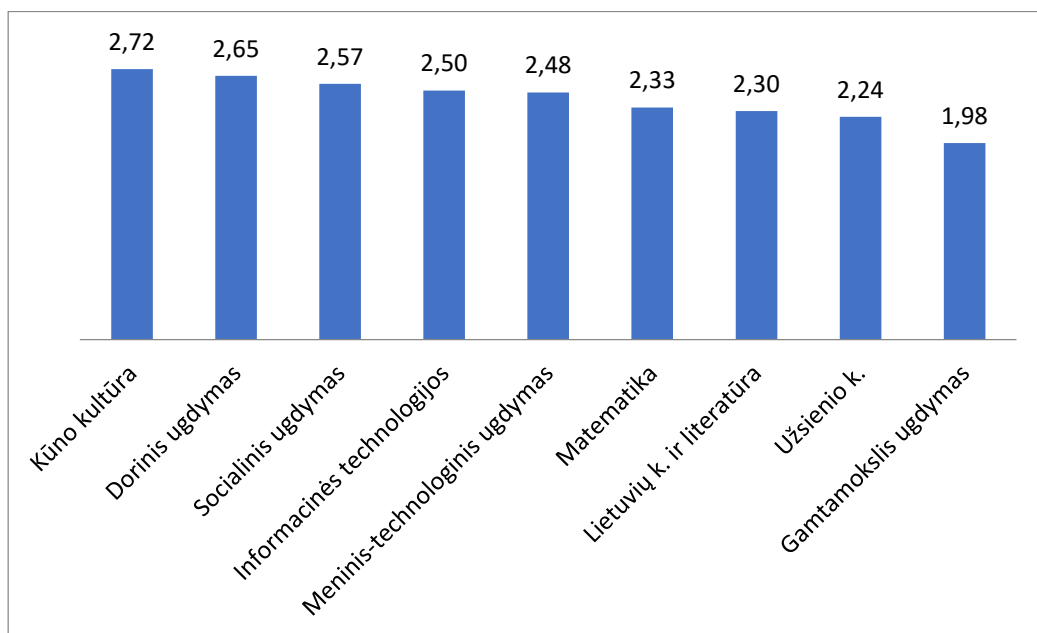
Violeta Gendvilienė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus vedėja

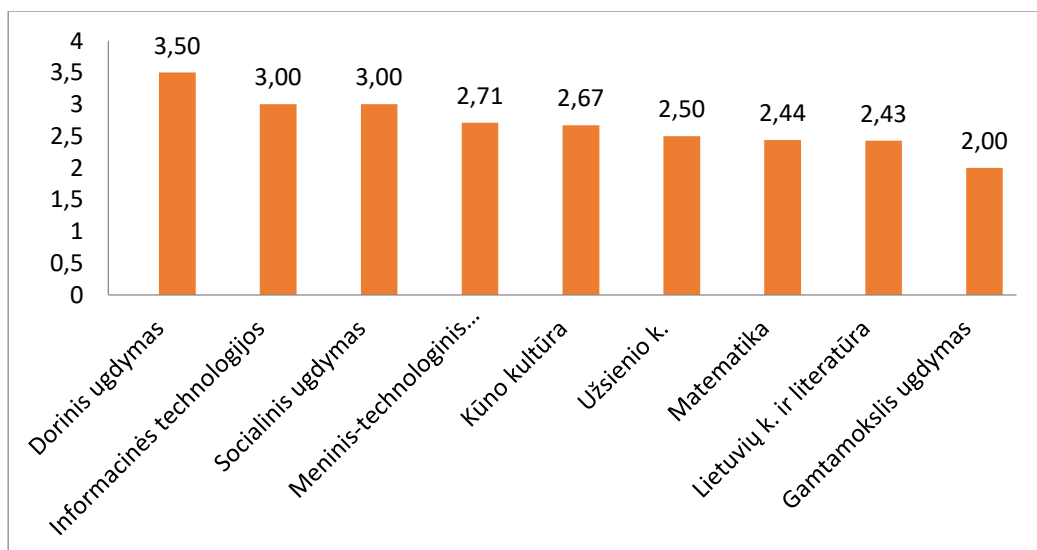
dr. Snieguolė Vaičekauskienė

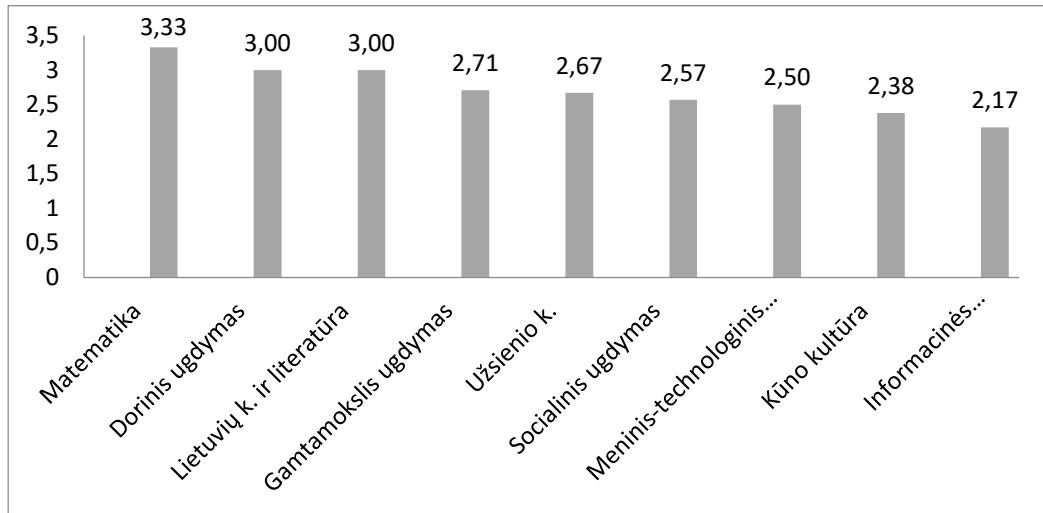
1 pav. Bendrųjų kompetencijų ugdymas stebėtose pamokose.

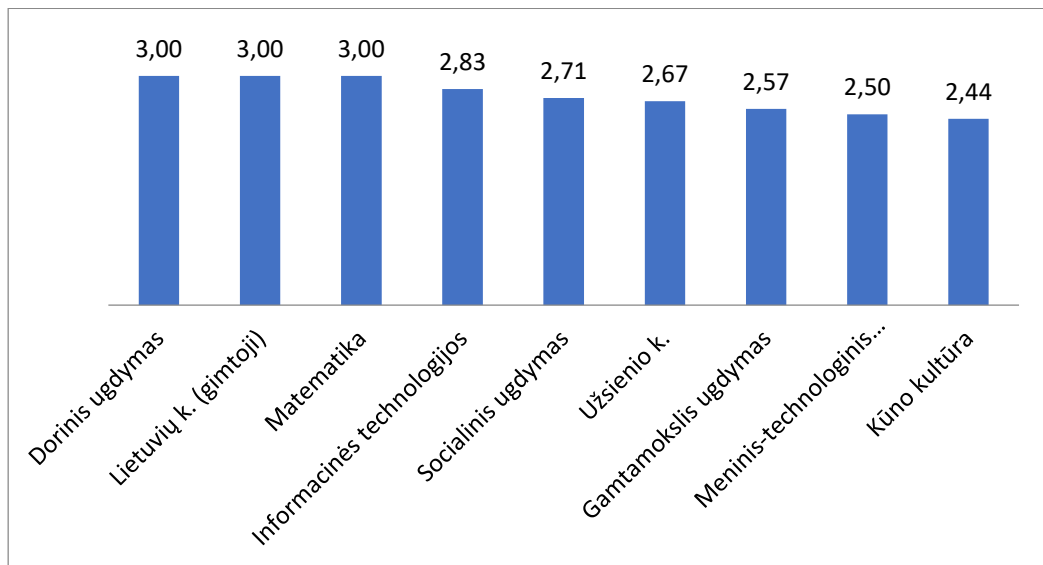
2 pav. Pamokų vertinimo vidurkis pagal dalykus.

3 pav. Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį

4 pav. Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi

5 pav. Mokytojai supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą.